

HARKU VALLA TEATAJA

Harku valla ametlik
häälekandja.
Ilmub kaks korda kuus.

Neljapäev,
24.03.2011
Nr. 6(278)

Maaelumess AGRI, mis
pea 20 aastat toimus
Türil, tahab tulla nüüd
Väänasse.

KALJO KAHRO
AGRI projektijuht

Veelkord maamaksust

Möödunud aasta novembris Harku vallavolikogu poolt valla elanikele kehtestatud maamaksuvabastuse ning -toetuse saamise kord tekitab jätkuvalt küsimusi.

KATRIN ROMANENKOV
Vallavalitsuse kommunikatsioonijuht

8. novembril 2010 võttis vallavolikogu vastu kolm maamaksu puudutavat määrust. Neist esimene andis maamaksuvabastuse Harku valla elanikule talle kuuluva elamumaa eest, juhul kui sellel maal asuv elamu ning kõnealune maaüksus oli rahvastikuregistris märgitud ka omaniku elukohana.

Teine kehtestas tingimused, mille alusel on valla elanikul võimalik taotleda maamaksutoetust hoonestamata elamumaa ja maatulundusmaa koosseisus olevale õuemaale ning kolmanda määrusega kehtestati ühtlane maksumäär kogu vallas (v.a. määrused nimetatud erijuhud).

Viimane muudatus tähendas maksumõnu neile valla mereäärsete piirkondade maaomanikele, kelle seni oli olnud teistest soodsam maamaksuäär.

Volikogu määruste rakendamise kulges edukalt. Kokku esitati 3512 maamaksust vabastamise taotlust, neist rahuldati 3311 ning maamaksust vabastusi määrati kokku summas 337 606,75 eurot.

Valla elanikuks registreeriti 2010. aasta kahel viimasel kuul kokku 472 inimest, neist 117 novembris ja 355 detsembris.

Pisut enam kui tuhat maaomanikku, kellel oleks olnud võimalik maksuvabastust saada, jätsid taotluse esitamata. Oleme saanud nendelt etteheiteid, et teavitust pole olnud piisav, et taotlemiseks jäeti liiga väike ajavaru ning on avaldatud rahulolematust, et üldse peab eraldi taotluse esitama.

Liiga väike ajavaru

Tuleb tunnistada, et teavitustööks ning taotluste vastuvõtuks jäi väga napilt aega, sest maamaksu puudutavad määrused võeti vastu sõna otseses mõttes viimasel hetkel.

Volikogu soovis vabastada valla elanikud maamaksust kodu juurde kuuluva maa eest juba 2011. aastal ning viivitust oleks tähendanud kogu protsessi edasilükkumist aasta võrra.

Kuna vallavalitsus pidi maksustamisandmed Maksu- ja Tolliametile esitama 1. veebruariks ja taotluste andmed tuli eelnevalt kontrollida,

sai taotlusi maksuvabastuse saamiseks esitada 31. detsembrini.

Kasutasime elanike teavitamiseks kõiki olemasolevaid infokanaleid – maamaksuvabastuse taotlemisest kirjutasime mitmel korral vallahes, info oli kodulehel, samuti palusime külaseltse oma elanike uuest korrast teavitada, rääkisime sellest sotsiaalmeedias.

Taotluse esitanute arvukus näitab, et valdav osa maksu- ja maksumaksjaid said võimalikust vabastusest teada ja oskas seda küsida. On kurb tõdeda, et hoolimata pidevast teavitustööst on siiski neid inimesi, kelleni info ei jõudnud või kes sellest aru ei saanud.

Miks peab taotlema?

Kahtlemata oleks lihtsam nii vallavalitsusele kui ka maksu- ja maksumaksjale, kui saaksime anda maamaksust vabastuse ilma täiendavate dokumentide ja asjaajamiseta.

Paraku tuleneb taotluse esitamise kohustus maamaksuvabastusest, mille kohaselt saab kohalik omavalitsus otsustada maamaksuvabastuse andmise vaid isiku kirjaliku avalduse alusel.

Kuna vabastust peab taotlema igaks maksustamispeeriოდiks eraldi, siis tuleb maamaksuvabastuse taotlus esitada igal aastal uuesti.

Maamaksutoetus

Mõningast segadust on tekitanud ka maamaksuvabastuse ja -toetuse sisuline erinevus. Meile on laekunud mitmeid avaldusi elanikelt, kes ei jõudnud õigeaegselt taotleda maamaksuvabastust ning esitavad nüüd toetuse taotluse.

Kui vabastust sai taotleda oma elukoha alusele maale, siis toetust saab taotleda Harku valla elanik vaid hoonestamata elamumaa ja maatulundusmaa koosseisus olevale õuemaale Toetust saab 90% ulatuses toetusõigusliku maa maamaksust ning alles Maksu- ja Tolliameti poolt väljastatud maksuteate täielikul tasumisel.

Vallajuhtide sõnul ei ole 2010. aastaks kehtestatud maamaksuvabastus ühekordne valimiste eel tehtud otsus. Oleme õppinud kogemustest ning saanud teada, mida tuleks edaspidi teha teisiti. Juba on alustatud ettevalmistustega maamaksuvabastuse rakendamiseks järgmistel aastal ning seisame selle eest, et vastavad määrused võetaks vastu varem ja oleks sõnastatud selgemalt.

Kindlasti tahame muuta ka taotluste esitamise edaspidi lihtsamaks ja mugavamaks.

Rõõmu teeb teadmine, et oled oodatud

Ajakirjanik armastab töövarjuks käia minist-rile. Või vallavanemale. Ehk ka mõnele edukale ärimehele. Harku Valla Teataja toimetaja käis töövarjuks hoopis aga sotsiaalhooldetöötajale. Et aduda tavatut elu tavalisuses.

ÜLO RUSSAK
vallaleht@harku.ee

Nii me koos Liia Kuusikuga hommikul sõitsime, Väana-Jõesuu endise suvilarajooni lumehangede vahele.

“Siin kardan ma kõige rohkem,” ütles Liia oma Honda Civicu rooli keerates. “Külm ja lumehanged võtavad alati hiigi otsmikule. Mitte ei tea...”

Seekord läheb kõik õnneks – auto hange kinni ei jää, peatub õige värava ees. Ja Liia astub lumme vajunud väravat avama. Seegi läheb kohe õnneks – paistab õnnelik päev tulema.

“Mul mees käis hiljaaegu siin kangiga jääd lõhkumas, väravaalust puhastamas,” teab Liia õnne proosalist tagamaad.

“Kas sotsiaaltöötaja peab siis ka majahoidja olema?” imestab töövari.

“Sotsiaalhooldetöötaja peab tegema kõike, mis hooldataval vaja – leidma külmunud torule sulataja, mõõtma vererõhku, käima poes, olema seltsidaamiks, tooma küttepuud tuppa, raamatukogust leidma selle õige raamatu, apteegist rohud, vedama kae-vust vee sisse, aitama hoolealusel iseenda eest hoolitseda,” loetleb kuus aastat sotsiaalhooldajana töötanud Liia Kuusik ühe hingetõmbega üles kõik, mis ta ametikohustuste hulka kuulub.

“Üldse oleks vaja mõnda meest appi sotsiaalhooldetööd tegema. Vallavalitsusest aidatakse küll alati, abivallavanem Vello Viiburg on mitmeid küsimusi lahendanud, Tiia Spitsõn on alati abiks.”

Soojad pannkoogid

“Üheksa ametit ja kümnes nälg...” teab töövari. Liia raputab selle vana kõnekäänu peale vaid pead ja astub inim-põlv tagasi suvilaks ehitatud

majauksest sisse. Vari libiseb kannul, otse vastküpsetatud pannkoogi magusa lõhna sisse. Laud on kaetud. Igat pidi trimmis, hallide juustega vanaproua otsib kapist just moosi. Maasikamoosi.

“See ongi see, mis selles ametis rõõmu teeb,” sosistab ametnik. “Teadmine, et sa oled oodatud. Et sind iga päev kuhugi väga-väga oodatakse. Vahel – küll harva – isegi soojade pannkookidega.”

“Mina olen sünni järgi Liina, passi järgi Pavlina Paju,” tutvustab majaperenaine ennast. “Ainult seal, kus ma passi sain, sellist nime nagu Liina ei tunnistanud. Pavlinaks kirjutati – see oli Ülem-Soetukis, Siberis. Seal 1923. aastal ma sündisin.”

“Miks nii imelikus kohas?” on vari asunud seltsilise rolli, kuulajaks.

“Sinna saadeti möödunud sajandi alguses mõisnike eestvõttel igat masti inimesi.”

“Külmale maale,” on vari Eduard Vildet lugenud.

“Külm oli seal tõesti. Mina töötasin Siberis algklasside õpetajana,” räägib Pavlina. “1961 tulime mehe ja kolme lapsega Eestisse, Tallinnasse. 1980 ehitasime siia suvila.”

“Kus siis lapsed on, kas nemad ka külas käivad?” tahab vari teada.

“Poeg on kosmoseteadlane, elab Moskvas, Eestis pole tal midagi teha. Olen ise tema juures käinud, ka Baikonuril, venelaste kosmodromil. Poeg käib igal suvel mul külas.”

“Aga teised lapsed?” kiusab vari edasi.

“Vanim tütar on surnud, noorim elab aga Lätis.”

“Perekonnaseadus ütleb, et vanemate eest peavad hoolt kandma lapsed. Kui see pole võimalik, siis kohalik omavalitsus või riik,” ütleb nüüd Liia Kuusik.

Läbi Liia silmade

Selles majas on toimetused toimetatud, hooldataval toidu-kaup käes, suhtleminegi suheldud.

“Põhjanaanbrid Eura vald last on väga kiitnud meie spordikompleksi – neil sellist polevat, kuidas sotsiaalhooldustöö tase soomlastega võrreldes on?” tahab vari nüüd teada.

Sotsiaalhooldetöötaja Liia Kuusik käib abiks Väana-Jõesuu küla elanikul Pavlina Pajul.
Ülo Russak

Valla sotsiaalhooldustöötajad

- Märtsi keskel tähistati maailmas sotsiaaltöö päeva.
- Harku vallas on 4 sotsiaalhooldustöötajat, neist kaks on tööle poole kohaga.
- Neil on kokku 37 hoolealust, kellest kõik ei vaja aastaringset abi; abivajadus on suurem talvel.
- Kõik hooldustöötajad on saanud spetsiaalse koolituse.
- NB! 1. aprillist hakkab vald kasutama eakate tarvis häirenupu teenust. Esialgu saavad teenust kasutada koduhooldusteenust kasutavad eakad.

“Siin on soomlastega võrreldes veel arenguruumi. Eura vald on ehitanud hooldust vajavatele inimestele oma elamurajooni. Seal on kõik abivajajad koos, isegi õu on ühine. Inimesed saavad suhelda, lihtsam ka hoolitseda. Oma hooldekodu on plaanis Harku vallalgi,” ütleb Liia Kuusik selle jutu lõpetuseks.

Väike Honda Civic võtab jälle tuure. Nüüd on vaja hooldatavat Tutermaalt Karjakül-

la sauna viia – kõik peavad ennast ka puhtaks pesema.

“Oluline on see, mis ma neile räägin,” ütleb Liia mõtlikult.

“Lähem ühele külla, tulevad teisedki vanurid kokku. Eriti suvel. Istume siis õues mitu tundi, ajame juttu. Nad ju suurt ringi ei liigu. Nii nad vaatavad valda minu silmadega, võtavad omaks minu suhtumise,” ütleb tänuväärt tööd tegev Liia Kuusik.

VALLAVOLIKOGU VEERG

ARNE KASK
Vallavolikogu sotsiaalkomisjoni esimees

Harku vald vajab hädasti oma kiirabi

Lapsed ja vanad, haiged ja puudega inimesed, mille esimees, kes on toimetulekuraskustes – nende aitamise ja hea käekäigu eest hoolitsemine on üks, aga väga oluline osa valla elust.

Volikogus tegeleb selliste küsimustega sotsiaalkomisjon, mille esimees olen mina. 9-liikmelisse komisjoni kuuluvad lisaks veel aseesimehena Jaanus Härms ning liikmetena Anti Aaremaa, Galina Kostõleva, Deiv Rahumägi, Toomas Ristlaan, Rein Pars ja Viktor Kurusev.

Kui rahulikumatel aegadel piisab vahel sellestki, kui komisjon koguneb asju arutamise korra või paar kahe kuu jookul, siis praegu, kui arutlusel on olnud valla uus arengukava, tuleb kokku saada tihedamini.

Meie komisjoni jaoks on loomulikult hästi oluline, et kõik seni arengukavasse sisse kirjutatud sotsiaalvaldkonna (sotsiaalhoolekanne, tervishoid, ennetustöö) plaanid ka lõplikus variandis oma koha säilitaks ja et kõigi nende jaoks ka valla eelarves raha leitaks.

Kui kiiresti jõuab abi?

Paar aastat tagasi kerkis väga teravalt esile mure vallarahva tervise pärast – kui kedagi Harku vallas ootamatult mingi haigus või õnnetus tabab, kuidas kiiresti abi saada? Terves Harku vallas ei olnud (ja ei ole ka praegu) ühtegi kiirabimeeskonda koos autoga, kes loetud minutite jookul abivajajani jõuaks.

VALDA KIIRABIPUNKTI LOOMINE NÕUAB ESMALT TIHEDAT KOOSTÖÖD VALLAVALITSUSEGA.

Paraku jäid tollal plaanid vaid plaanideks, sest suur majanduskriis nullis ära igasugused algatused, mis raha vajavad. Nüüd on asi uuesti päevakorral, sest seis on selline, et vallas jõuab kiirabi hädasolijani keskmiselt alles 40 minuti pärast.

Ega rutem saakski: olenevalt, kus valla otsas abi vajatakse, tuleb kiirabi kas Sakust, Keilast või Tallinnast. Õismäelt, kus vahepeal likvideeritud kiirabipunkt siiski ühe meeskonnaga on taastatud.

Suvel veel keerulisem

Tõenäosus aga, et kiirabi Õismäelt tuleb, on suhteliselt väike – kujutame nüüd ette selle linnaosa elanike hulka, keda kõiki seesama üksainus kiirabimeeskond vajadusel aitama peab... Saku kiirabi jälle omakorda peab abi andma inimestele Raasikust Vääna-Jõe-suuni, Keila oma Turbani väljaga.

Harku valla elanike arv, mis veel 2008. aasta suvel oli 10 360, on aga tänaseks kasva-

nud (1. märtsi seisuga) juba 12 427 inimeseni. Mis veel suvel saab, kui Harku valda kolivad tuhanded suvitajad ja rannad on puhkajaid täis, seda ei oska ette ennustada.

Valda kiirabipunkti loomine nõuab esmalt tihedat koostööd vallavalitsusega ja edasi peab tegutsema juba riiklikul tasandil. Igatahes töö selles suunas käib.

Puudub hooldekodu

Teine valla sotsiaalvaldkonna murepunkt on seotud vanade inimestega, keda vallas on üle 10 protsendi elanikkonnast (1. märtsi seisuga umbes 1400 vanaduspensionäri). Kui vanur endaga ise enam hakkama ei saa, mis siis juhtub? Tänapäeval on üsna loomulik, et suur hulk eakaid veedavad oma eluõhtu mõnes mõnuses hooldekodus.

Paraku on seis selline, et Harku vallas ei ole mitte ühtegi hooldekodu! Mis tähendab, et abivajajad tuleb laiali paigutada mööda teisi valdu – mis ei ole ju normaalne. Oma kodukant on enamikele kallis ja sealt kaugel olemine teeb meele kurvaks.

Palju parem ei ole lugu ka sotsiaalkeskustega – neid meil ka lihtsalt ei ole. Õnneks tegutseb Tabasalus juba paar aastat vanurite päevakeskus, aga sellest on ilmselgelt vähe. Siiski on praeguseks jõutud nii kaugele, et hooldekodu rajamine on võetud südameasjaks, kaalutakse selle ehitamist kas Tabasallu või Harku külla.

Üks neljast

Nii ongi, et tulenevalt valla eakate inimeste arvu kasvust ja sotsiaalsete probleemide suurenemisest on multifunktsionaalse sotsiaalkeskuse ehitamine uues arengukavas nimetatud üheks neljast arengustrateegilisest punktist.

Kusjuures ideaalis peaks keskus pakkuma ka päevahoiuteenust ja varjupaigavõimalust, keskusel oleks tasuta infoliin ning supikööök abivajajatele.

Sotsiaalkeskuses peaksid abi saama nii raskustesse sattunud vallakodanikud kui ka näiteks sõltuvushaiged. Tulevase keskuse mureks jääks ka sotsiaalteenuste osutamise korraldamine kantide keskustes koostöös kodanikeühenduste ja aktiivsete inimestega.

Sotsiaalvaldkonna rida on ka kõlvõimalikud toetused. Nendega on viimasel ajal tulnud eriti palju tegelda, sest seoses eurola üleminekuga tuli üle vaadata ja ümber arvutada kõik senised sotsiaaltoetused.

Sotsiaaltoetuste süsteemi korrigeerimine on sisse kirjutatud ka valla arengukavasse, suurem osakaal peaks edaspidi olema just vajalike teenuste pakkumisel ja toimik juhtumipõhine toetuste määramine.

Koolialguse aktus Väana Mõisakoolis 1. septembril 2010.

Erakogu

Sügisel alustab kooliteed 182 last

Rahvastikuregistri andmetel on sel aastal Harku vallas kooliteed alustamas 182 last. Koole, mille vahel 1. klassi mineva lapse vanem valida saab, on meil kolm – Tabasalu Ühisgümnaasium, Väana Mõisakool ning Harkujärve Lasteaed-Põhikool.

KATRIN ROMANENKOV
vallaleht@harku.ee

Valla haridusosakonna juhataja Ervin Jürisoo sõnul on elu näidanud, et igal aastal otsustab umbes üks klassitäis lapsi mõne kooli kasuks väljaspool valda.

“Seega arvestame praegu, et 1. klassi läheb vallas sügisel kokku ca 158 last”, ütleb ta. “Kuna oleme oma valla koolide puhul ära kaotanud nn koolide teeninduspiirkonnad, siis on igal vanemal vaba voli valida, millisesse kooli ta oma lapse soovib panna.” Ta rõhustab, et arvestada tuleb sellega, et Väana ja Harkujärve koolid ei saa ruumipuudusel vastu võtta rohkem kui ühe klassitäie 1. klassi minejaid.

Lapsi tuleb juurde

See, et Harku vallas on palju lapsi, on nii suur rõõm kui ka mure. “Möödunud aastal avasime Tabasalu Ühisgümnaasiumis viis esimest klassi,” räägib Jürisoo. “Sel aastal avame Tabasalus tõenäoliselt sama arvu klassikomplekte, Väanas ja Harkujärvel mõlemas ühes. Samas 2013. aastal läheb vallas kooli juba 250 last, mis tähendab, et peame looma tingimused praegusele lisaks veel vähemalt 3-4 esimese klassi avamiseks.”

Olukorra lahendamiseks on lähiaastatel plaanis Harku-

järve kanti ehitada uus põhikool. Täna aga ei ole veel selge kas ja millal saadakse sellele projektile rahastus.

Kõigi kolme valla kooli direktorid kinnitavad, et koolikatsed sügisel 1. klassi minevatele lastele ei korraldata – kõik lapsed on teretulnud. Koolivalmidust hindab lasteaed ning sealt saadud nn koolivalmiduse kaardi põhjal saab kool esmase ülevaate iga lapse oskustest.

Harkujärve kooli direktor Külli Riistopi sõnul toimub neil igal kevadel traditsiooniline Kooliminekmäng, mis on mõeldud nii lastele kui lapsevanematele kooliga tutvumiseks.

“Tegemist on nii-öelda avatud uste päevaga, kus lapsed saavad mänguliste tegevuste kaudu koolieluga tutvuda ning samas tutvustame lapsevanematele kooli ja meie võimalusi,” räägib Riistop.

Uued võimalused

Tabasalu Ühisgümnaasiumi direktor Carolin Kadaja ütleb, et lisaks avatavatele üldklassidele pakutakse lastele võimalust süvendatud õppeks kahel õppesuunal – inglise keele ja matemaatika-muusika klassis.

OLUKORRA LAHENDAMISEKS ON LÄHIAASTATEL PLAANIS HARKUJÄRVELE EHTADA UUS PÕHIKOO.

“Keeleõppega alustame teisest klassist ja kolme tunniga nädalas,” selgitab ta. “Järgmistes klassides on juba neli keeletundi nädalas ning põhikooli lõpuks saavutavad inglise keele kallakuga klassi õpilased Euroopa keeleõppe raamdokumendi järgi B1 taseme.”

Vääna Mõisakool

- Avatakse üks esimene klass, õpilasi orienteeruvalt 22-24.
- Avaldusi võetakse kooli kantseleis vastu 1. maini, tööpäeviti kell 9-14.

Harkujärve Lasteaed-Põhikool

- Avatakse üks esimene klass, õpilasi orienteeruvalt 22-24.
- Toimub Kooliminekmäng lastele ning tutvumispäev lapsevanematele.
- Kooliminekmängule saab ennast registreerida e-posti aadressil kylli@harkujarve.edu.ee või helistades telefonil 6575 374.

Tabasalu Ühisgümnaasium

- Avatakse tõenäoliselt 5 klassikomplekti, sh kaks süvaõppega suunda: inglise keel ja matemaatika-muusika.
- Matemaatika-muusika õppesuuna tutvustus toimub 28. aprillil kell 18.00, kus matemaatika ja muusika vahelistest seostest kõneleb EBS Infotehnoloogia õppetooli juhataja Peeter Lorents. Kool ootab rohket osavõttu!
- Taotlusi 1. klassi astumiseks võetakse kantseleis vastu alates 1. märtsist.
- Registreerimine matemaatika-muusika ja inglise keele suunaga klasside vastuvõtukatsetele algab 1. maist kooli kodulehel elektroonselt.
- Sisseastumiskatsed toimuvad 7. juunil inglise keele ja 8. juunil matemaatika-muusika õppesuunaga klassi.

Direktori sõnul peaks selle õppesuuna valinud lastel olema hea emakeeleoskus ning huvi ja valmisolek erinevate keelte õppimiseks.

Matemaatika-muusika klassis arendatakse õpilasel nii musikaalsust kui ka matemaatilisi-loogilisi mõtlemist. Matemaatikas toimub täiendav arvutiõpe ning muusikaõpetuses õpitakse lisaks riiklikule õppekavale 1. klassist alates plokkflööti.

“Selle õppesuuna võiksid valida lapsed, kellel on huvi arutamise ja nuputamise vastu,” ütleb Kadaja. “Samuti peaksid nad olema musikaal-

sed ja hea rütmitundega ning valmis pilliõppeks.”

Mõlema õppesuunaga klassi toimub vastuvõtt pingerea alusel, kandideerijad peaksid suutma arvutada 10 piires, neil tuleb kirjutada väike etteütlus ja lugeda trükitähtedest teksti.

Matemaatika-muusika õppesuunaga klassi soovija laulab lisaks ühe ettevalmistatud laulu ja plaksutab rütmi, inglise keele õppesuunaga klassi katsetel hääldab sõnu järgi. Carolin Kadaja: “Üldklassidesse meil koolivalmidusteste ei korraldata ja sinna on oodatud kõik lapsed.”

KÜSTITLUS

Mida teed koolivaheajal?

PIRET JÜRNA
Vääna
Mõisakooli
direktor

Kahjuks minul koolivaheaga ei ole. Vaheajal moodub tööd tehes, koostades kolleegidega uut õppekava. Samas tuleb leida aeg, kus ma pean ennast jagama kahe kooli vahel. Nimelt on vaja viimased õppetunnid läbida magistriõppes Tallinna Ülikoolis. Õpilastel laseme puhata. Meil on hea koostööpartner Vääna Külakoda, kes pakub meie lastele põnevaid üritusi. Kokkuvõttes võib öelda, et järgmine nädal tuleb tööine. Aga kindlasti leian töise nädala kõrval natuke aega, et metsa alla jalutama minna ning päikest nautida!

CAROLIN KADA
Tabasalu Ühisgümnaasiumi (TÜG) direktor

Vaheajal moodub teiselt. Esmaspäeval toimub koolis õpetajate ühis-koolitus; koos käivad töörihmad, kus koostatakse kooli õppe- ning arengukava. Nii nagu paljudes Tallinna koolides, toimuvad ka Tabasalu koolis vastuvõtutestid. Pinge-rea alusel komplekteerime 7. reaalsuunaga klassi ning gümnaasiumi 10. klassi. Olen õppinud aega planeerima ja püüan leida võimalusi kiirest elurütmist väljalülitamiseks.

BRIGITA ARS-LAMOV
TÜG-i 15-
aastane õpilane

Kuna on tulemas sisseastumiskatsed Tabasalu kooli gümnaasiumi- osasse, siis kindlasti õpin esimesel nädalal poolendeks. Muidu suuremaid plaane pole, kindlasti kavatsen veeta aega sõprade ja perega ja olla hästi palju värskes õhus, kuna väljas on nii ilusad ilmad.

PEETER VAHE
Harkujärve
põhikooli 6.
klassi õpilane

Tavaliselt olen koolivaheajal käinud mõnel reisil, kuid sel vaheajal ma endale taolist puhkust lubada ei saa, sest terve vaheaeg kulub sisseastumiskatsetele. Meie kool on 6-klassiline ja see tähendab, et pean septembris uude kooli minema. Kooli õpilaste hulgas on populaarsed Tallinna Reaalkool ja GAG. Mina olen end registreerinud katsetele neisse kahte kooli ja veel Rocca al Mare kooli. Selleks, et katsed õnnestuksid, tuleb mul veel kõvasti eesti keelt ja matemaatikat harjutada.

AS Harku Karjääri tegevdirektor Nikolai Melnikov seisab piiri peal. Paremale jääb Saue vald ja kaevandus, vasakule Harku vald ja prahihunnikutega tühermaa.

Ülo Russak

Harku paekarjäär tahab laieneda

10. märtsil kiitis valitsus heaks ehitusmaavarade arengukava aastani 2020. Selles on alalõik: "Seisuga 2009 on ülerrigilise tähtsusega järgmise ehitusmaavarade maardlad: Aavere, HARKU, Karinu, Kunda, Nabala, Metsla, Vasalemma, Vöhmuta ja Väo lubjakivimaardlad."

ÜLO RUSSAK
vallaleht@harku.ee

Harku karjääril on vanust rohkem kui poolsada aastat – paekivi hakati Tallinna külje all kaevandama 1954. aastal. Kaevandajateks olid nõukogude sõjaväelased, killustiku tellijateks Baltimaade sõjaväeobjektid Kaliningradini välja.

Siis oli see sõjaväe karjäär. Eelmise sajandi viimasel kümnendil olukord muutus. Maa sai Eesti riigile. Ja karjääris toimetab aktsiaselt Harku Karjäär, kus töötab ligi 70 inimest.

Kaevandamiseks on maad vastavalt kokkuleppele riigi ja omavalitsustega eraldatud 90 hektarit – peamiselt Saue valla territooriumil. Kaevandusel on plaanis laieneda aga ka Harku valla territooriumile, võtta uuesti kasutusse alad, mille nõukogude sõjajärgid lagastatuna lohkale jätsid.

AS Harku Karjäär tegev- direktor Nikolai Melnikov: "Kaevandusele parimatel aas-

tel, 2006 ja 2007 tootsime paekivi ligi 400 000 kuupmeetrit. Nõudlus oli nii suur, et autod vedasid killustiku otse purustist ehitusobjektidele, lattu ei tootnud me midagi."

Nüüd on koos ehitusmah- tude vähenemisega langenud ka nõudlus paekivi järele – viimastel aastatel on toodetud 120 000-130 000 kuupmeetrit kivi.

Kardavad pauku

Tootmisterritooriumil maapind esmalt kooritakse mullakamarast, siis pannakse toime lõhang, mis kivimas- siivid purustab ja edasi veetakse kivikamakad purustisse, kust kild juba objektile sõi- dab. Enim probleeme tekitab kohalikele elanikele lõhka- mine.

ENIM PROBLEEME TEKITAB KOHALIKELE ELANIKELE LÕHKAMINE.

Peainseneri asetäitja Ven- nis Järvet: "Olen aastaid töö- tanud erinevates põlevkivi- kaevandustes ja mäejärel- valves. Neid probleeme, mis on põlevkivikaevandustega, ei anna kuidagi võrrelda siin- sete probleemidega – maa- alune kaevandamine on hoopis midagi muud kui kar- jäär."

Vaevalt see teadmine aga ümbruses elavaid inimesi rahustab. Eriti häirivad ümb- ruskonna elanikke plahvatu-

Lembe Reiman

Harku valla keskkonnaspetsialist

AS Harku Karjäär on esitanud Keskkonnaministeeriumile maavara kaevandamisloa taotluse Harku III mäeeraldi- selt ehk Tammi tee servast ja Laabi küla sissesõidutee äärest lubjakivi kaevandamiseks. Tegemist on 30 kuni 110 meetri laiuse ribaga teede ääres, mis Nõukogude ajal jäi kaevandamata, kuna oli Tammi teele ja olemasoleva- tele majapidamistele liiga lähedal. Harku vallavalitsus ei ole nõus AS Harku Karjääri taotlusega sealt maavara välja kaevata ja ainult kaevandatava ala korrastamisega. Meie visioon on, et korrastada tuleb kogu vana sõjaväe karjääri ala komplekselt, mitte ainult väike äärea- la.

sed ja killustiku veol lenduv tolm. Silma riivavad ka suu- red aheraine mäed – killustiku peenim fraktsioon, mis ehitu- ses kasutamist ei leia. Tulevi- kus tahetakse fraktsioon ära kasutada karjääri rekultiveerimisel.

Vennis Järvet: "Hirm lõh- kamise ees on jäänud sellest ajast, mil sõjavägi korraga viis-kuus tonni püssirohtu vastu taevast lasi. Nüüd on laengud nii väikesed ja täpselt suunatud, et neid ei tunneta isegi kaevanduses."

Prügi kuumaastikud

Nikolai Melnikov: "Sel aastal on Harku karjääris toi- me pandud kaks plahvatust. Pealegi – meie autod killusti- kuga elamurajoonte vahele ei sõida, objektile sõidetakse maanteed pidi."

Mis saab aga siis, kui nõudlus kasvab, kaevandamis- mahud suurenevad?

Nikolai Melnikov: "Praegu on tehtud keskkonnaministeeriumile taotlus kaevandamis- loa saamiseks ka mahajäetud sõjaväe kaevanduse territooriumil. Ka vastavad keskkon- namõju uuringud on tehtud. Uue kaevanduse alla jääks ligi 10 hektarit maad. Praegu on seal kuumaastik prahihun- nikutega."

Kaevanduse lähialasse jääb aga ka kolm talumajapi- damist, lähim asub 60 meetrit planeeritava kaevanduse servast. Samas on vana sõjaväe- kaevanduse territoorium muudetud kohati prügimäeks, räsitud loodus jäetud nii, nagu see peale kaevandamist jääb.

Vennis Järvet: "Oleme ka Harku valla juhtkonnaga aru pidanud. Valla nõue on, et prügimägi koristatakse, loo- dus peale kaevandamist taas- tatakse. Nii et tulevikus võiks seal olla puhkeala."

UUDISED

Laagri-Harku- Tallinn bussiliin käivitub septembrist

Sügisel avatakse valla elanike poolt kaua ooda- tud, Laagrist läbi Harku aleviku Tallinna linna kulgev autobussiliin.

Arutelud uue liini avamise üle on kestnud juba pikka aega. Kuna liin läbib mitut omavalitsust (Saue ja Harku vald, Tallinna linn) ja eeldatav piletitulu ei kata liini käiguhoidmise kulusid, siis eelne- sid otsustamisele pikad läbi- rääkimised.

Tänaseks on osapooled ja Harjumaa Ühistranspordikes- kus omavahel kokkuleppele jõudnud ning lähikuudel kor- raldab Harjumaa Ühistrans- pordikeskus vedaja leidmi- seks vajaliku hanke. Alates septembrist peaks liin hakka- ma elanikke teenindama.

Liini alguspunkt on Laagri alevikus, seejärel sõidab buss mööda Instituudi teed (peatu- des sh Tammetalu peatuses) Harku alevikku, Harku alevi- kust mööda Paldiski maanteed Tallinna linna ja Rocca al Mare keskuse juurde.

Plaanis on buss käima panna kuus korda päevas – kaks korda hommikul, kaks korda lõuna paiku ja kaks kor- da õhtul. Puhkepäeviti liigub buss kolm korda päevas.

Bussiliini katseperiood on kuus kuu, mille jooksul jälgi- takse, kuid võrd elanikud uue liini omaks võtavad. **HVT**

Nukkude näitus

Oma lapsepõlves oleme kõik mänginud nukkudega või mä- letame huvitavat ajalugu ko- dus alles olevast nukust. Pal- jud nukud on juba aastaküm- neid põõningul või on auväär- se koha leidnud diivanil.

4. aprillist 2. maini on avat- ud nukkude näitus Päevakes- kuses (Teenuste 2, Tabasalu). Näitus avatakse 4. aprillil kell 12. Näitus on avatud esmas- päeval ja neljapäeval kell 11-17; teisipäeval, kolmapäeval ja reedel kell 11-16.

Eksponeeritakse maailma rahvaste suveniirnukke, kalt- sunukke, käpiknukke, elani- kelt kogutud vanu nukke jne. Nukunäitusele tuleb MTÜ Looja oma projektiga "Nukud meie elus", mille raames on kogutud palju huvitavat tea- vet nukkudest, valmistatud neid ise ja kogutud erinevatest Eestimaa paikadest.

Et anda väike panus näitu- sele Harku valla elanikelt, siis olge head ja tooge näitu- sele enda või lapse, vanaema või tädi jne nukke, millega oled ise mänginud või tead, kes sellega mängis. Väga vahva oleks, kui kirjutaksid loo nu- kust, mille näitusele toid. Kui tood nuku (või mitu), siis kir- juta juurde kellele nukku kuu- lub, nuku nimi ja kui vana nukku on ning lisa oma telefo- ninumber. Nukud saad peale näituse lõppu tagasi. Nukke saab Päevakeskusesse viia juba 30. märtsist.

TIIA SPITSÕN
sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juhataja

AGRI pakub kõigile midagi - pereisad saavad uudistada tehnikat, pereemad kauneid hobuseid ja graatsilisi ratsanikke kaunites kleitides, pere pesamunad kihutada aga ATVdel.

AGRI arhiiv

Maaelumess AGRI – talendid kodust välja

Liiguvad jutud, et aastaid Türi külje all Säreveres toimunud maaelumess AGRI plaanib sel suvel kolida Harku valda Väänasse. Kas juttudel on toepõhi all?

KATRIN ROMANENKOV
vallaht@harku.ee

Vastab AGRI projektijuht
Kaljo Kahro:

Juttudel on tõsi taga. Maaelumess AGRI, mis pea kaksikümne aastat toimus Türi, tahab tulla nüüd Väänasse.

Mis üritusega on tegu?

AGRI Maaelumessile pandi alus Soome messikorraldajate poolt täpselt 20 aastat tagasi – siis, kui lääne moodsaim põllumajandustehnika oli Eestis üsna haruldane, tekitas maanimestest tohutut huvi.

Mõne aastaga kasvas üritus nii suureks, et Türi linna väljakud jäid kitsaks. Kolisime siis Säreverre, tollase Türi Tehnika- ja Maamajanduskooli õppepölvkoonidele. See andis maaelumessile kohe uue hingamise, tekkisid avaramad võimalused.

Ja nagu selliste suurte üritustega ikka, kaasnes ka AGRIga võimas sünergia – kõigepealt hakkasid tehnika näituse vastu tundma huvi aiandus- ja ehitusfirmad, nii et aiandus moodustas meil juba omaette olulise sektori.

Siis hakkasid meie kaubamärgi alla tulema teised üritused – Eesti kuulsaim ratsa-

võistlus Palladium Cup toimus koos AGRIga, paralleelselt maaelumessiga toimus ka Grillfest. Nii et ühel ajal leidis Türi aset kolmiküritus, mida külastas 12 000-15 000 inimest.

Märkimata ei saa jätta ka kohalike elanike algatatut – AGRI näituseväljaku lähedal oli jaanalinnufarm, selle omanik hakkas kohe korraldama ekskursioone oma farmi. Türi Tehnika- ja Maamajanduskool hakkas koos AGRIga samal ajal pidama aga noortalunike rahvusvahelisi kutsevoistlusi.

Aga miks nüüd Türit Väänasse?

Viimastel aastatel on vähenenud huvi suure põllumajandustehnika vastu. Eks siin ole põhjuseks ka masu, aga mitte ainult... Kunagi oli meil kuuluis automess Motorex, kus osalesid kõik automüügifirmad ja mida külastasid tuhanded inimesed. Nüüd seda messi ei toimu. Miks? Sest igal autofirmal on oma müügisalong.

Kes autoomanikest tahab aga moodsaimate mudeltega tutvuda, peab sõitma Saksamaale. Nii on see ka põllumajandustehnikaga. See aga ei tähenda, et näituste või messide vastu huvi puuduks. Viimastel aastatel kasvas ka AGRI-l oluliselt aianduse, ehituse ja käsitöö osa. Kuigi mõned nädalad enne AGRI toimub Türi kuuluis Lillelaat, kus on ka kõik samad kaubagrupid esindatud.

Nii et maaelumess Lillelaadaga enam konkureerida ei taha?

Lillelaadal on oma sünergia olemas. Ja tohutu – selle ürituse kordamineku eest seisab nii linn kui vald. On ju Türi linn oma turundusnime – Kevadpealinn – saanud just kevadpäevade üritustelt. Oleme aga veendunud, et Väänaski see hea sünergia tekib.

Milliseid võimalusi maaelumessi traditsiooni tekkimiseks näete Väänas?

Väänas mõisakool, kuulnud meie plaanist teha AGRI Väänas, avaldas kohe valmisolekut korraldada samal ajal ekskursioon sarjast "Unustatud mõisad." Väänas Ratsakeskus tahab üheaegselt AGRIga korraldada aga ratsavõistluse, samuti abiks olla messi külaliste autode parkimisel.

KA HARKU VALLAS ON PALJU INIMESI, KELLE ANDED JA OSKUSED ON LAIEMALE ÜLDSUSELE TUNDMATA.

Ka on korraldajatel mõned ideed välja pakkuda – miks ei võiks näiteks kohalikesse rahvarõivastesse riietunud Tabasalu gümnaasiumi miss olla AGRI reklaamitüdruk. See tõstaks kindlasti ka missivalimiste mainet – võitja saaks suurtes lehtedes kohe pilgupidjaks.

Ka on Harku vallas palju inimesi, kelle anded ja osku-

sed on laiemale üldsusele tundmata. Kel on omad nipid aia kujundamiseks, kes tunneb kokkamise saladusi. Ei pea me neid nippe tingimata vaatama televiisorist.

Nii et kui presidendil on kampaania Talendid koju, siis meil võiks vastukaaluks olla kampaania Talendid kodunt välja. Kindlasti tekib mõtteid, millega üritust huvitavalt sisustada, veel paljudel. Ootame.

Koos mõeldes ja tegutsedes sünergia tekibki.

Kui inimesed külastavad teie kodulehekülge www.naitused.ee, siis võib neid ehmatada ürituse mastapsum – 12 000 külastajat, 200 firmat, suur tehnikat, kombainid, traktorid.

See 12 000 külastajat ja 200 firmat oli AGRI tippaastatel – 2007, 2008. Ja ei tohi unustada – kolme päevaga, mitte korraga. AGRI kestis tavaliselt kolm päeva.

Kui palju rahvast selleks aastaks prognoosite?

Väga keeruline on midagi konkreetset ennustada, toimub ju üritus täiesti uues kohas ja muutub ka pisut kontseptsioon.

Katsetame sel aastal nõrkemas mahus pilootprojektiga. Kui see laabub nii korraldajate kui ka kohalike elanike arvates, siis edaspidi jätkame juba tõsisemalt. Sel aastal oleks üritus kõigile külastajatele tasuta.

NÕUANNE

Kas sinu kindlustusselts hüvitab sulavee kahjud?

Kevadine suur sula ja sellega kaasnevad võivad üleujutused pole enam kaugel. Kuigi paljud inimesed on kodud ootamatute kahjude vastu kaitsnud kindlustuslepinguga, tasub teada, et sulaveest tingitud kahjud ei hüvitata kõik kindlustusseltsid.

HELI LEHTSAAR
minuraha.ee toimetaja

Kindlustuslepingu kindlustustingimustes on kirjas, millised juhtumid on kindlustusjuhtumid ehk millal on kindlustusfirmal kohustus kahjud hüvitada. Teiseks on lepingus kirjas välistused ehk need juhtumid, mille puhul kahju ei hüvitata.

Tasub teada, et kuigi erinevad seltsid võivad pakkuda sarnase nimega tooteid – näiteks kodukindlustus, eluasekindlustus – on nende sisu ehk kindlustustingimused erinevad.

See tähendab, et kindlustusselts A võib oma kodukindlustuse tingimustes ette näha kahjude väljamaksmise siis, kui su kelder on sulaveest üle ujutatud ning kindlustusseltsi B kodukindlustuse tingimustes on selline juhtum kirjas välistusena.

Mille eest makstakse?

Lume ja jää sulamisest põhjustatud kahjude puhul võib rääkida peamiselt kahest võimalikust kahjust: üleujutus ja läbi hoone konstruktsioonide, näiteks läbi katuse sissepressiv vesi.

Üleujutuse tagajärjel tekkinud kahjusid kindlustavad mitmed kindlustusseltsid, kuid kindlasti tuleks kindlustustingimustest järele vaadata, kas kindlustuskaitse laieneb ka piirkondadele, kus toimuvad üleujutused sageli.

Hoone konstruktsioonidest – näiteks katusest – sisse tungiv lumesulamisvesi on üsna paljude kindlustusseltside tingimustes aga kirjas välistusena. Seltsidel, kes ka selle riski vastu kindlustavad, võib olla täiendava punktina kirjas, et hüvitist makstakse vaid esmakordsel vee läbijooksmisel katuse või seina kaudu.

Üldiselt on välistusena kir-

jas ka kahju, mis on põhjustatud lume raskusest – näiteks sisse vajunud katus. Põhjenduseks on siin asjaolu, et kahju põhjustanud sündmus peab olema ootamatu ja ettenägematu, kuid lund on katusest võimalik eemaldada, enne kui selle raskus konstruktsioonile saatuslikuks saab.

Enne, kui lepingu sõlmid

Mõttele, millised on need kahjud, mis sinu kodu tõenäolisemalt võivad ohustada? Näiteks ahiküttega majas tuleb eriti tõsiselt suhtuda tule-riski, aastakümneid remontimata katusega kortermaja viimase korruse elanik peab kaaluma, kas lähiaastail võib hakata katus läbi sadama. Ka tasub hinnata, kui reaalne on sinu kodus sissemurdmise oht.

ÜLDISELT ON VÄLISTUSENA KIRJAS KA KAHJU, MIS ON PÕHJUSTATUD LUME RASKUSEST.

Kui oled kõige tõenäolisemad riskid välja selgitanud, otsusta, kas vajad kõige laiemat kindlustuskaitset, mida üldjuhul pakub koguriskikindlustus või soovid kindlustada ainult mõned riskid, näiteks tuleriski.

NB! Koguriskikindlustus ei tähenda seda, et kõik võimalikud riskid on kindlustatud – ka koguriskikindlustusel on rida välistusi, mille puhul hüvitist ei maksta.

Enne lepingu sõlmimist võrdle vähemalt kolme seltsi kindlustustingimusi, sest erinevate seltside tingimused on erinevad! Eriti hoolikalt uur, kas sind huvitavate riskide vastu on kaitse olemas. Väga tähtis on tähelepanu pöörata välistustele, ehk juhtumitele, mille puhul kindlustusselts hüvitist ei maksa.

Välistused võivad tuleneda ka ohutusnõuetest, mis tähendab, et kui sa pole kinni pidanud kindlustuslepingu lisas kirjas olevatest ohutusnõuetest, võib kindlustusandja hüvitamisest keelduda.

Kindlustusandja valimisel ära otsusta hinna põhjal, vaid selle järgi, kes pakub sinu vajadustele kõige paremini sobivaid tingimusi.

Kindlasti tuleks vaadata, kas kindlustuskaitse laieneb ka piirkondadele, kus toimuvad üleujutused sageli. Pildil Harkujärve küla eelmisel kevadel.

Ülo Russak

Kumna ja Tutermaa külaselts ühinemas?

13. märtsil oli Kumna kultuuriaidas koosolek, kus kõneldi ka Tutermaa ja Kumna külaseltside ühinemisest. Kokku elab Kumna-Tutermaa kandis ligi 700 registreeritud vallakodanikku.

ÜLO RUSSAK
vallaleht@harku.ee

Tutermaa piirkonnas elab 270 inimest, neist 15 on ühinenud külaseltsiga, et ise kaasa lüüa külaseltsi poolt korraldatud ettevõtmistes ja organiseerida üritusi kõigile Tutermaa inimestele.

Ühiselt, valla abiga, on korraldatud Tutermaa küla spordiplats, "Teeme ära 2010" talgupäeval koristati Martin Lutheri ausamba ja koguduse pastoraadihoone ümbrust. Ühiselt tähistatakse ka pidupäevi.

KOOS ÜRITUSI KORRALDADES OLEKS TEGUTSEMISPOTENTIAAL PALJU SUUREM.

Samad sõnad võib öelda ka Kumna kohta. Registri järgi elab Kumnas ligi 300 inimest, Kütke külas 100. Külaseltsi eestvõttel on ka Kumnas peetud koristustalguid, tähistatud iseseisvuspäeva, peetud vast-

Protokollisid Mariann Leokin-Tunnel ja Katrin Leokin (prillidega).

Ülo Russak

la-, naiste- ja jaanipäeva, korraldatud ka Harku valla külade päev.

Ühine huvi

Miks nüüd aga kaks korraldajat toimivat külaseltsi järsku ühinemiskõnelusi hakasid pidama? Külaseltsi ju selleks ongi, et oma küla piires tegutseda, nii pidu- kui talgupäevi korraldada.

Maarja Kaljurand, Kumna Küla Seltsi esimees: "Kokku elab Kumna-Tutermaa kandis ligi 700 registreeritud elaniku. See on suur arv – nagu mõ-

nes väiksemas vallas Harjumaal. Külad pole ka üksteisest kaugel.

Nii et koos üritusi korraldades oleks meie kahe küla tegutsemisvõime palju suurem. Pealegi on meil väga tugev ühine huvi – rajada kergliiklustee Tutermaalt Keilasse. See on mõlema külaseltsi ühine soov."

Otsus alles tuleb

Tutermaa külaeltsi esimees Arne Kask: "Harku vallas on vastu võetud kandipõhise arengu kontseptsioon. Ka

Kumna ja Tutermaa kandi ühine arengukava hõlmab mõlemat küla. Kahe külaseltsi ühinemine oleks omamoodi valla arengukava toetamine kodanikualgatusena."

Kas kaks külaseltsi ühinevad või ei – seda veel otsustatud pole. Mõlema külaseltsi inimesed võtsid ühinemise teema paneku teadmiseks.

Välja pakuti ka teine seisukoht: külaseltsid võiksid ühiste huvide nimel – näiteks kergliiklustee ehitamine – ka koostööleppes sõlmida, selleks ei pea veel ühinema.

Koos kodukandi heaks

- Juhul kui soovid külaseltsi liikmeks astuda, anna endat märku aadressil kumna@kumna.ee (Kumna Küla Selts) või arne.kask@gmail.com (Tutermaa Küla Selts). Kõik on oodatud kodukandi heaks koos tegutsema!

Tosin aastat muusikaõpetust tõi tunnustuse

Kolmandat korda välja antud valla kultuuripreemia ehk Erna ja Juhan Tui nimelise stipendiumi laureaati on Tabasalu muusikakooli pedagoog ning koorijuht Mai Ainsalu.

ALLAR VIIVIK
vallaleht@harku.ee

Preemia anti kätte vabariigi aastapäeva aktusel 23. veebruaril. Värske laureaati vastas ka vallalehe küsimustele.

Mida selline tunnustus Teile ja toredale koolile tähendab?

See oli loomulikult üllatus. Äärmiselt meeldiv üllatus. Ma ei tee tööd väljastpoolt tuleva tunnustuse pärast, sest see on mu hobi, elukutse ja lemmiktegevus üheskoos. Igapäevane tunnustus on see, kui lastel tundides silmad säravad, nad õpetatavast aru saavad ja õpivad iseseisvalt mõtlema.

Viimast pean olulisemaks kui suurtes kogustes faktide pähe ajamist. Iga õpilase või õpetaja tunnustamine on mingis mõttes tunnustus kogu meie muusikakoolile. Meil on suhteliselt väike, kuid ühtede hoidev koolipere.

Kui kaua olete Tabasaluga, siinse muusika ja õpetamisega seotud?

Minna olen töötanud siin 12 aastat. Õpetan muusikat päris

mitmel erineval viisil. Muusikakoolis annan muusikaajaloo-, solfedžo- ja kooritunde. Kümme aastat olen olnud Tabasalu Kammerkoori dirigent.

Kooli- ja kooritöö kõrvalt olen pea kogu aeg andnud ka muusikatunde päris pisikesitele lastele. See on samuti hästi armas osa minu tööst. Sageli arvatakse, et väikeste muusikatund on niisama armas tilulilul, emad tahavad kodunt välja pääseda ning tulevad siis tundidesse mõnusalt aega veetma, natuke lusti pärast lapsi hüpitama-tantsutama.

Praegu ägavad inimesed infokuhja all. Me teame palju, kannatame kogu maailma kannatust, arendame tehnikat, aga iseennast kaotame kõige selle juures ära.

Kas noored tahavad ja viitsivad veel pille mängida, laulda või muul viisil muusikat teha? Või on see kadumas, sest Facebook ning arvutiilm tungivad peale?

Facebook ja teised taolised keskkonnad ei suuda iialgi võistelda muusika, kunsti ja päris eluga. Loominguline alge on iga inimese sees. See võib uinuda mõneks ajaks, kui tehnikaimed oma võludega peale pressivad, aga usun, et see buum möödub ja igapäevane isiklik vaimustus ning sisevõime vajadus ajab inimesi ikkagi ise looma ja vähem tarbima.

Stipendium on kultuuripreemia

- Erna ja Juhan Tui stipendiumi antakse välja alates 2008. aastast, mil perekond Tui anetas vallale hektari maad Tabasalus.
- Vallavalitsuse ja Tuide esindajate vahel sõlmitud lepingu kohaselt maksab vallavalitsus iga aasta 24. veebruariks eelmise aasta IV kvartali Eesti keskmise kuupalga suuruse stipendiumi paikkonna edendanud inimesele.
- Otsuse teeb komisjon, kuhu kuuluvad vallavalitsuse, Tabasalu Ühisgümnaasiumi, Rannamõisa koguduse, MTÜ Tabasalu Patriootide ning perekond Tui esindajad.
- Esimese stipendiumi saaja oli Terje Urbanik, Harku valla ajalugu käsitlevate kogumike koostamise eest.
- Mullu määrati stipendium Valdo Rütelmaale töö eest muusikakooli õpetajana ja puhkpilliorkestri dirigendina.

"Imetlen neid inimesi, kes tegelevad täiesti teise erialaga, kuid käivad lauluproovides oma vabast ajast ja tahavad muusikaga tegelda," ütleb Mai Ainsalu.

Kalle Viks

KOOL

Tabasalus peeti koolide sisekaitsepäeva

Harjumaal koolilapsed said 9. märtsil peetud Tabasalu Ühisgümnaasiumi (TÜG) sisekaitsepäeval teada, mida ja kelleks saab koos Sisekaitseakadeemiaga loodaval kursusel õppida.

ALLAR VIIVIK
vallaleht@harku.ee

Tänavu sügisel avab TÜG koostöös Sisekaitseakadeemiaga tulevastele 10. klassi noortele sisekaitse õppesuuna. Gümnaasiumiosa tunde ei peeta vaid koolis. Nädalas on kaks teooriatundi, neile lisandub 35-tunnine õpe politsei- ja piirivalveametis, päästeametis ning tutvumine tolli- ja vanglaametniku tööga.

Koolitust saadakse muuhulgas Harku vallas, Murastes asuvas politsei- ja piirivalvekolledžis.

Et tutvustada akadeemiat ja TÜG-i võimalusi Harjumaal põhikooliõpilastele, peeti kesknädalal sisekaitsepäev. Kohal oli 11 põhi- või keskkooli esindust. Kooli fuažees sai tutvuda finants-, justiits-, politsei- ja piirivalve ning päästekolledži tööga.

Näidati relvi, kriminalistika abivahendeid, vorme, vanglatest äravõetud esemeid ja muud. Akadeemiast rääkisid nõunik Priit Männik ning kadetid. Vastuvõttus TÜG-sse rääkisid koolijuhid.

Tosin kooli said osaleda akadeemia ja TÜG-i tundmise võistlusel. Parimad olid seekord Harju-Risti põhikooli võistkonna "Kirves" liikmed.

Õues näitas koos autodega enda oskusi kiirreageerimisgrupp. Politseinikud mängisid läbi olukorra, kus võetakse kinni narkokaubitsejad ning kuidas narkokoer osavalt kurikaelaga tegutses.

Päästekomando tutvustas oma autot ja lubas lastel tuld selleks ette nähtud vannis kustuda. Päeva lõpuks söödi suppi ning anti üle autasud parimatele praktilise ülesande lahendajatele, väikese meene said kõik osalejad.

Vaata lisa ka www.twitter.com/sisekaitse ja www.tabasalu.edu.ee.

Akadeemia nõunik Priit Männik rääkis vanglaametniku tööst ning tegelemisest.

Allar Viivik

Aega ja kannatust vajab juba suusaraja ärde jõudmine, nii et kogu varustus ikka süles püsiks.

Kaire Kakik

Kuidas lasteaialapsed suusatama õppisid

Juba teist talve järjest on kogu Eestimaa kaetud kauni lumevaibaga. Autotoomanikud on suurest lumehulgast tüdinenud, sest linnatänavatel on liikumine raskendatud, aga lapsed tunnevad lumest ainult heameelt.

KAIRE KARIK
Harkujärve lasteaed-põhikooli vanemõpetaja

Saab pehmes lumes hullata, lumememmesid ehitada ja lasteaiaõuele lükatud suurest lumemäest kelguga alla sõita. Kõigele sellele lisandub veel üks tähtis tegevus – Harkujärve lasteaia lapsed õpivad alates jaanuarikuust suusatamist. Selle tarbeks on meil pargis ja selle lähiumbruses mitu toredat suusarada.

Õpetusest saavad osa kõik lapsed. Suusatamas käime 2-3 korda nädalas. Nagu iga algus, on ka suusatama õppimine päris keeruline. Aega ja kannatust vajab juba suusaraja ärde jõudmine, nii et kogu suusavarustus ikka süles püsiks. Tublide õpetajate abiga saavad kõik lapsed suusad õigesti jalga ja suusakepid kätte. Ja võibki rajale minna!

Tegelikult see mudugi nii

lihtne ei ole. Korraga tuleb väga mitmele asjale tähelepanu pöörata – jalgu tuleb liigutada koos libedate suuskadega ja milleks neid suusakeppe veel vaja on?

Polegi nii kerge

Alguses on meie noored suusaõpilased küll rohkem pikali kui püsti ja ootavad, et õpetaja neid rajale tagasi aitaks. Aga harjutamine teeb meistriks. Igal järgneval korral on lapsed juba osavamad ja loevad õhinaga pargiringe, mida suutsid läbida. Kõige nooremad, kes suuskadega tutvust teevad, on kolmeaastased, kõige vanemad seitsmesead.

KÕIGE NOOREMAD, KES SUUSKADEGA TUTVUST TEEVAD, ON KOLMEAASTASED, KÕIGE VANEMAD SEITSMESSED.

Vastavalt vanusele ja oskustele saab valida suusaringi pikkuse, harjutada väikesest tõusust üles minekut ja õiget laskumistehnikat. Suusatamine väsitab lapsi, aga see meeldib neile väga. Igal hommikul uuritakse rühmaõpetajalt, kas

täna on suusatamise päev. Õhtul koju minnes meelitatakse suusatama ka ema ja isa.

Suusatalve kulminatsiooniks sai veebruar alguses toimuv suur suusapäev, mida viis läbi Sigridi ja Sigvardi ema Krista. Alustasime piduliku rivistusega ja soojendusvõimlemisega suuskadel. Edasi tuletasid suusasportlased meelde algtõde, mida nad on eelnevalt õppinud, harjutades kukkumist, püsti tõusmist, mäest laskumist. Siis järgnes suusaringi läbimine vastavalt oma valitud tempole.

Lihtsalt tore päev

Lõpuks jõudis kätte kauoodatud suusavõistlus vanematele lastele, mis toimub erinevates vanuseklassides. Viieaastaste klassis olid tublid Sigvard, Robert ja Katarina Marie, kuue- ja seitsmeaastastest tüdrukutest Sigrid, Elis ja Inger ning poistest Henri, Jan Kuldar ja Tristjan-Erich. Õnnitleme võitjaid!

Rühmatoas ootavad kõiki suusapäevast osavõtjaid tubliduse diplomid ja maiustused. Laste enda arvamused päevast on järgmised – Elise arvates saime toredasti suusatada ja üht-teist uut õppida. Ingerile oli oluline, et suusad libisesid

nii hästi. Henri oli uhke selle üle, et sai võistlustel esimese koha. Jan Kuldar oli evelil, et päev on äge sellepärast, et ta sõitis suuskadega kiiresti ja sai pärast diplomi. Mihkli arvates oli see lihtsalt tore päev. See ongi kõige tähtsam.

Need toredad päevad said teoks paljude inimeste koostöös. Soovin tänada Mihkli isa Argot, kes tegi Harkujärve parki mõnusad suusarajad, Sigridi ja Sigvardi ema Kristat suusapäeva korraldamise eest ja kõiki lapsevanemaid, kes oma lastele vajaliku suusavarustuse muretsevad. Suur aitäh meie kooli liikumisõpetaja Küllikesele, kes oli nõus lasteaialastele suusatamist õpetama ning talle olid igati abiks rühmaõpetajad Tagi, Rita, Heli ja õpetajaabid Inga ja Lea.

Peale külmalainet tervitab märtsi algus meid päikeseliste päevadega ja suusatamas käimine saab jätkuda kuni lume sulamiseni. Oma südames loodan, et suutsime Harkujärve lapsed nautida suusapõlvkonna ja nad soovivad oma oskusi järgnevatel talvedel lihvida. Eestimaa ootab aga pikisilmi uusi Andrusid ja Kristinasid. Võib-olla sirguvad nad meie usinate harjutajate hulgast.

Ole inimene, vastuta oma lemmiklooma eest!

On ilus laupäeva hommik ja nagu ikka kogunevad külainimesed poe juurde, et natuke juttu ajada. Mõne aja pärast jõuab vestlus ka suurte loomade juurest väikeste peale ja Juhan kurdab: “Mu kassirajakas pole jälle nädal aega koju tulnud. Ilmselt läks kuskile pulma ja nüüd vist rebase saagiks langenud. Iga kord, kui kass pulmast tuli, oli ta nii katki kistud, et mõnikord tilkus mäda põskedest ja oli vaja lausa tohtri juurde minna. Suure summa raha kulutasin ta peale. Nüüd aga vaja omale uus kass kuskilt hankida”.

Maali vastab: “Oh, kui kahju. Ma just eile ajasin oma kassi pojad ämbrisse, oleks võinud ju ühe sullegi jätta.” Ilmar omakorda lohutab: “Sa mine parem selle Mäe memme juurest läbi. Tal vanust juba 80 ja ei leia enam neid poegi ülesse. Tal juba umbes 30 kassi maja ümber ringi jooksmas. Saad omale just sellist värvi kassi nagu hing ihaldab. Ole ainult ettevaatlik ja ära mädaste silmadega poega võta. Mihkel võttis ja see suri tal nädalaga kätte ära.”

Kassi kurnamine

Kõlab nagu tavapärane jutuaamine, mida kindlasti paljud on kõrvalt kuulnud, kuid kui mõtlema hakata, on seal ju nii mõndagi valesti. Juhani kass oleks võinud elada veel aastaid, kui ta oleks haavade lappimise raha kastreerimise jaoks välja käinud.

Kõuts oleks muutunud kodusemaks ja pulmad poleks enam huvitanud. Suure tõenäosusega ei oleks ka rebane talle enam nii lihtsalt peale sattunud, sest koduõuele tavapäraselt metsloom ei tiku.

Maali kass toob ilmale kaks-kolm korda aastas aga 4-5 kassipoega, keda kellelgi vaja pole. Enamasti lähevad nad “merekooli”. Kassi jaoks tähendab see pidevat koorumist tiinuse näol, mis tihti lõppeb piimanäärpõletikuga. Ta ei ole sugugi õnnelik kass, vaid näeb viieaastasena välja nagu vana loom ja ka hii-repüüdjana pole tast enam asja.

Perenaine ütleb, et üks vanus teeb juba liiga. Tegelikult pole ju viieaastane kass sugugi vana. Tal oleks veel aega 10-15 aastat muretult elada, kui seda pidevat poegimist poleks. Lisaks on “merekooli” saatmine kriminaalkorras karistatav olenemata sellest, kas uputatakse vastündinud või nädalavanuseid kassipoegi.

Osale kampaanias

Mäe memme kassikoloonia on aga üle küla tuntud. Kunagi oli temalgi vaid üks emane kass, kuid see peitis oma pojad ära ja nii sai ühest kassist korraga kuus. Kolm poegadest olid veel nagu nuhtluseks emased. Poole aasta pärast said need kolm ja ka mamma igauks veel neli poega. Nii oligi korraga juba 22 kassi.

Memmekese kogu pension kulub kasside toitmiseks. Oma söögi ja ravimite peale kuluv summa on palju väiksem. Vahet jääb kasse küll ka vähe, sest haiguste laine käib üle, kuid mõni emane jääb ikka ellu ja paneb alguse uuele põlvkonnale. Ka siin oleks olnud ju tegelikult abi esimese kassi steriliseerimisest. Toorkord tundus see nii tüüratult kallis, kuid praegu kiisude söögile kuluv raha on igakuiselt palju suurem.

Selleks, et eelpool kirjeldatud olukordi vältida, korraldab Eesti Loomakaitse Selts koostöös Royal Caniniga ka sel kevadel kampaania, mille raames on võimalik oma lemmikloomi steriliseerida/kastreerida.

Kampaaniast võtavad osa mitmed kliinikud üle Eesti. Kampaania peamine rõhk on kutsuda loomaomanikke steriliseerima/kastreerima oma kasse, kuid sel korral võimaldavad mõned kliinikud ka koerte steriliseerimist/kastreerimist. Kampaanias osalemiseks tutvu tingimustega ja registreeru lehel www.loomakaitse.ee või helista loomakaitse infotelefonile 5550 5009.

Paku oma lemmikule elamisväärne elu ja ära lase tal muutuda järjekordseks sünnitusmasinaks või pooliku kõrvaga haisvaks kakluskõut-siks.

Kas steriliseerimine muudab Sinu kassi?

HELGA ENNE	HELGA PÄRAST
<ul style="list-style-type: none"> ■ Steriliseeritud ✓ Emane kass ✓ 3,8 Kg ✓ Rahulik 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Steriliseeritud ✓ Emane kass ✓ 3,8 Kg ✓ Rahulik

Kastreerimine vähendab Sinu kassi terviseriske ja hoiab ära soovimatud pesakonnad!

Aprillis toimub paljudes loomakliinikutes steriliseerimise ja kastreerimise kampaania!

Lisainfo ja registreerimine 28.02-31.03.2011
www.loomakaitse.ee
 Infotelefon: + 372 55 505 009

ROYAL CANIN

Harku vallavalitsus teatab

- 09. märtsist kuni 23.märtsini Harku vallamajas (Ranna tee 1, Tabasalu alevik) toimuva Tabasalu alevikus Metsa tn 1 detailplaneeringu avaliku väljapaneku aega on pikendatud kuni 12. aprillini 2011.
- 09. märtsist kuni 05. aprillini Harku vallamajas (Ranna tee 1, Tabasalu alevik) ja Väana-Jõesuu külas Väana-Jõesuu bussipeatuses toimuva Väana-Jõesuu külas Doora ja Salme maaüksuste ning lähiala detailplaneeringu avaliku väljapaneku aega on pikendatud kuni 27. aprillini 2011.

Harku vallavalitsus teatab

- 04. aprillist 18. aprillini 2011 toimub Harku vallamajas (Ranna tee 1, Tabasalu) Tabasalu alevikus Ranniku tee 10, Tammede allee 2 ja Tammede allee 2a kinnistute detailplaneeringu avalik väljapanek. Planeeritava ala suurus on 7226 m². Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on kahe olemasoleva elamumaa krundi liitmine ja ehitusõiguse määramine, muutes osaliselt Harku vallavolikogu 29.06.2006. a otsusega nr 68 kehtestatud Tabasalu põhjaosa I kvartali detailplaneeringut. Planeeritaval elamumaa krundil võib paikneda maksimaalselt kolm hoonet (üks ühepereelamu ja kuni 2 abihoonet). Ühepereelamu maksimaalne kõrgus maapinnast on 5,0 m ja korruselisus 1. Hoonete suurim lubatud ehitusalune pind on 700 m² ning katuse kalle 0-15 kraadi. Nimetatud detailplaneering ei sisalda üldplaneeringu põhilahenduse muutmise ettepanekut.
- 04. aprillist 18. aprillini 2011 toimub Harku vallamajas (Ranna tee 1, Tabasalu) ja Rannamõisa lasteaia hoones (Merepiiga tee 8, Rannamõisa) Rannamõisa külas Sulevi kinnistu ja lähiala detailplaneeringu avalik väljapanek. Planeeritava ala suurus on 12474 m². Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on olemasoleva elamumaa sihtotstarbega kinnistu jagamine kaheks ning ehitusõiguse määramine. Uuel moodustataval elamumaa krundil võib paikneda maksimaalselt 2 eraldiseisvat hoonet (üks ühepereelamu ja üks abihoonet). Hoonestuse maksimaalne kõrgus maapinnast on 7,0 m ja korruselisus 1. Hoonete suurim lubatud ehitusalune pind on 300 m² ning katuse kalle 25-45 kraadi. Nimetatud detailplaneering ei sisalda üldplaneeringu põhilahenduse muutmise ettepanekut.

Harku valla käsitöömeenete konkurs

Harku vald tellib igal aastal suures koguses valla sümbolikaaga masstoodangut, et autasustada võitjaid spordivõistlustel, tänada koostööpartnereid, korraldajaid, osalejaid, teha kingitusi külalistele väljastpoolt valda või Eestit, näiteks delegatsioonidele meie sõprusvaldadest Soomes, Poolas, Lätis või kinkida mälestusesemeid valla külaskäikude puhul vastuvõtjatele. Kui olete huvitatud tegema vallaga koostööd meie kingituste valiku omanäolisemaks ja meeldejäävamaks muutmiseks, siis on see üleskutse just teile. Ettevõtmise õnnestumise puhul soovime sellest kujundada traditsiooni.

Pakkumiste fotosid koos infoga ootame kuni 25. aprillini 2011.

Tööde konkursile esitamiseks saata e-posti teel või tuua valla infolauda:

1. Hinnapakkumine märksõnaga "Harku valla käsitöömeenete konkurs".
  2. Lisada foto tööst/töödest (soovi korral näidistöö, mida ei tagastata ega tasustata).
  3. Lisada töö nimetus, autor, saamisluug. Vajadusel selgitused töö kohta.
  4. Kontaktandmed (nimi, e-post, telefon).
Esitatavate tööde tingimused:
1. Töö peab olema valmistatud meie valla inimese või kollektiivi poolt, kasuks tuleb oma "saamisloo" olemasolu.
  2. Valla sümbolika kasutamine on soovituslik (sõltuvalt töö olemusest).
  3. Tööd võivad olla väiksemad ja soodsamad võistluste autasustamisel kasutamiseks või eksklusiivsemad eralisteks puhkudeks.
  4. Töö peab olema kaunis, omanäoline, korrektne, varustatud viitega tootjale.
- Esitatavate tööde põhjal teeme esialgse valiku võimaliku koostöö osas ning kaardistame tublimad tegijad edaspidiseks.
Mailis Kess, kultuuri- ja spordispetsialist

Oleme jõudnud hetke ja aega, mil soovime, et meil oleks meie külaseltsi tutvustav ja äratuntav nägu!

VÄÄNA-JÕESUU KÜLASELTSI JUHATUS KUULUTAB VÄLJA KONKURSI KÜLASELTSI LOGO LEIDMISEKS

Konkursi eesmärk on luua külaseltsile sümbolika, mida kasutatakse Väana-Jõesuu kanti ja külaseltsi tutvustavatel üritustel, veebis, meedias, erinevatel trükistel ning meenetel.

Võistlusülesanne:

- Väana Jõesuu Külaseltsi logo võiks viidata kandi eripärale (kaunis loodus: mererand, jõgi ja pankrannik üheskoos jne).
- Logo peab olema maksimaalselt kolmevärviline, lihtne ja meeldejääv.
- Logo võiks soovitatavalt sisaldada nime VÄÄNA-JÕESUU.

Töö esitamine:

- Oodatud on logokujundused valmiskujul. Eriti suurepärase on, kui originaaltöö on valminud vektorgraafikas.
- Töö tuleb esitada digitaalsel kujul nii originaalvärvides kui must-valgena.
- Logo peab olema kasutatav värvilise ja mustvalgena, paberil ja kangal trükituna, võimaldama vähendamist ning olema kasutatav veebikeskkonnas.
- Kõik logo detailid peavad olema nähtavad kuni logo pikima külje vähendamiseni kümne millimeetri ehk logo peab selgesti arusaadav olema ka 1 cm suurusena.
- Esitatud tööle tuleb lisada kaaskiri selgitusega, miks antud töö kõige paremini Väana-Jõesuu kanti iseloomustab.
- Võistlustööle lisada teostaja nimi, kontakttelefon, e-posti aadress.
- Võistlustööd tuleb esitada hiljemalt 10. aprillil 2011 e-posti aadressile info@vjkukselts.ee.

Otsustamine:

- Parimatele kena kingitus ning ristiemale või ristiisale lisaks teadmine, et külaselts elab ja toimetab just nende väljamõeldud logo all.
- Konkursi võitnud tööd selgitatakse välja Väana Jõesuu Külaseltsi üldkoosolekul.
- Konkursi võitnud tööde kasutamise- ja autoriõigused jäävad Väana Jõesuu Külaseltsile.
- Osalejatega võetakse ühendust ja võitnud ning tunnustust pälvinud tööd kuulutatakse välja hiljemalt 20. aprillil.

Täiendavat infot saab info@vjkukselts.ee või tel 512 0025 (Hiie) ja 511 9333 (Heinart).

Harku vallavalitsus teatab

22.02.2011. a korraldusega nr 187 on algatatud Rannamõisa külas Moe Kütus ja Uus-Sepa 3 kinnistute detailplaneeringu koostamine eesmärgiga selgitada välja võimalused planeeritaval alal paikneva maa sihtotstarbe muutmiseks ja ärimaa kruntide moodustamiseks ning ehitusõiguse määramiseks. Planeeritav maa-ala piirneb Sepa talu, Uus-Sepa 4, Sepa 3, Sepa talu 2, Uus-Sepa 2 kinnistutega ning Harku-Rannamõisa maanteega. Planeeritava ala suurus on ca 5,67 ha.

Harku vallavalitsus teatab

- 02. veebruaril 2011 toimus Harku vallavalitsuses Tabasalu alevikus Tamme I maaüksuse detailplaneeringu avalikustamise järgne avalik arutelu. Arutelu tulemusena otsustati, et detailplaneeringu lahendust korrigeeritakse, millega vastuväidete esitajad nõustusid. Korrigeeritud detailplaneering koos arvestamata jäänud vastuväidetega suunatakse Harju Maavanemale järelevalve teostamiseks vastavalt planeerimisseaduse § 21 lg-le 4.

- 10. märtsil 2011 toimus Harku vallavalitsuses Sõrve külas Kadaka kinnistu detailplaneeringu avalikustamise järgne avalik arutelu. Arutelu tulemusena otsustati, et detailplaneeringu lahendust korrigeeritakse ja täiendatakse, millega vastuväidete esitajad nõustusid. Pärast korrigeeritud detailplaneeringu vallavalitsusele esitamist ja vaidlustajatele tutvustamist otsustatakse selle vastuväidete lahendamise ulatus ning Harju Maavanemale järelevalve teostamiseks esitamine vastavalt planeerimisseaduse § 21 lg-le 4.

Tähelepanu! Mahepõllumajandusega alustamiseks saab tunnustamise taotlusi PMAle esitada kuni 11. aprillini.

Eesti Mahepõllumajanduse Sihtasutus kutsub huvilisi MAHETOOTMISEGA ALUSTAMISE INFOPÄEVALE
1. aprillil kell 10.00-14.00 Harju Taluliidus, Üksnurme tee 8, Sakus.

Tutvustatakse mahepõllumajanduse nõudeid, tunnustamise taotlemist ja mahetoetust. Infopäev toimub ka Tartus, Viljandis, Pärnus, Põlvas, Valgas, Rakveres, Võrus, Käinas, Kuressaares ja Jõgeval, vt www.pikk.ee. Osalemine on tasuta. Info ja registreerimine mahepm@gmail.com, tel 5662 0955, tellija on Põllumajandusministeerium, toetab Euroopa Liit.

TABASALU HALDUS

Osaühing Strantum pakub järgmisi teenuseid:

- Energiasäästu projektide juhtimine
- Energiamärgiste väljastamine
- Energiaauditite teostamine
- Termograferimine
- Renoveerimisprojektide koostamine
- Ehitushangete korraldamine
- Ehitusjuhtimine, omanikujärelevalve
- Abistame sooduslaenu ja toetuste taotlemisel

Asume: Kooli 2a, Tabasalu
telefon 6026480, faks; 6026481
e-mail: strantum@strantum.ee

TEATED

- Aioprojektid, haljastuse eskiisplaaniid, aedade rajamine – hooldustööd, nõuanded, õunapuude loikamine. Tel 5647 3164, www.suurifilleaed.ee

- Klassikaline, spordi-, kupa- ja tselluliidi-massaaž Tabasalus. Hind 12 eur/h. Soovi korral tuln kliendi koju. E-R 10-20, P kokkuleppel. Info tel 5613 6308

- Majapidamise remonditeenused, pisiremonditööd, majatarvete remont ja parandamine. Tasu kokkuleppel. Tel 5782 4959

- Müüa küttepuid – kask, lepp, saar ja haab – lõhutult, kojutoomisega. Hind alates 30 EUR /m³. Saadaval ka metsakuiva! Tel 5649 4154

- Ostan teie seisa või mittetöötava auto (võib olla ka remonti vajav või ülevaatuse). Tel 5674 0940

- Otsin 9-kuuste kaksikutest tüdrukutele toredat hoidjat esialgu 2 päevaks nädalas. Tasu kokkuleppel. Helistada 521 0272, Eve

- Puitbrikett. Pelletid. Kojuveedu üle Eesti. www.brikett24.ee

- Probleemsete ja ohtlike puude langetamine suurte kogemustega eksperdilt. Langetan raskesti ligipääsetavaid ja keeruka asukohaga puid, vajadusel kasutan köistehnikat või tõstukit. Kindlustan puhta ja korrektse tulemuse. Tel 5648 2680

- Settekaevude ja mahutite tühiendamine. OÜ Norringesen. Tel 5662 1300

- Soovin osta elamumaa (vähemalt 1500 m²) Tabasalu-Harkujärve-Tiskre-Kakumäe piirkonnas. Tel 509 9976

- Tabasalu Ilusalongis pakutakse tööd meeste-naistejuuksuridele ja maniküürija-pediküürijale. Tel 5809 9671

- Talukartul, erinevad sordid. Info ja tellimine tel 5598 7622

- Vanametalli ost, vajadusel loikamine, konteinerid ja transport. Hinnad on head. Asume Tutermaal, OÜ Metanex, tel 678 2055

- Viljapuude loikamise aeg on käes. Oleme aastaid loiganud ja hooldanud erinevaid viljapuid, oman arboristi (puukirurg) haridust ning teen seda tööd hoolde ja armastusega. Teeme ka mitmesuguseid haljastustöid. Tel 5558 0158, 5558 0159, Teie Hekihaldjas. www.hekihaldjas.ee

- Viljapuude loikus. Hooldame, noorendame ja kujundame teie viljapuuaia. Tel 508 9294

Reklaami või kuulutuse tellimine
e-mail myyk@harjuelu.ee
telefon 646 2214

HARKU VALLA TEATAJA

Väljaandja: Harku vallavalitsus, Ranna tee 1, Tabasalu 76901, Harju maakond, tel 600 3848, faks 600 3854.

Toimetaja: Katrin Romanenkov, tel 606 3830, katrin.romanenkov@harku.ee.
Reklaam ja müük:
Ingrid Eylandt-Kuure, tel 646 2214, myyk@harjuelu.ee.

Artiklid ja kaastööd saata: vallaleht@harku.ee.
Koduleht: www.harku.ee

Kujundus ja kirjastaja:
Kirilille Kirjastus AS.
Trükk: AS Printall.

Vallaleht ilmub iga kuu teisel ja neljandal neljapäeval. Vallaleht ei ilmu juulikuus ja riigipühadel. Toimetusel on avaldamisel õigus kaastööd lühendada ja redigeerida.

LAAGRISUVI 2011

Käesoleval suvel on Pivarootsis meie valla lastele 2 laagrivahetust, mõlemad vahetused on 6-päevased ja kahes erinevas vanusegrupis eesmärgiga pakkuda tegevust vastavalt eale. Laagrit viivad läbi meie valla noorsootöötajad ning laste ja noortega töötavad inimesed. Laagrisse sõit ja tagasitulek toimub ühiselt bussiga. Mõlemasse vahetusse oleme planeerinud 70 kohta. 17.06-22.06 (7-11 a.) laagrijuhud – Kadri Pihelo. 15.08-20.08 (11-16 a.) laagrijuhud – Kaja Rasmann. Laagri maksumus on 130 EUR. Info ja registreerimine: e-post: helve.keel@harku.ee, tel 600 3868, 515 4807. Registreerimisel märkida

- lapse ees- ja perekonnanimi,
- isikukood,
- aadress,
- lapse pikkus,
- lapsevanema kontakt.

Tabasalu Teelahkme Lasteaed kuulutab välja konkursi rühmaõpetaja (koolieelne rühm) ametikohale (1,0) põhikohaga õpetaja lapsehoolduspuhkuse ajaks.

Vajalikud dokumendid – avaldus, CV, haridust tõendavate dokumentide koopiad – esitada aadressil Hämariku tee 1/5, Tabasalu, Harku vald, 76901 või e-postile teelahkme.lasteaed@mail.ee. Info telefonil 677 2075. www.teelahkme.ee

BPE KINNISVARAEKSPERT
BALTIC PROPERTY EXPERT

Liia Kaldoja
kutseline maakler
gsm 520 1121
liia.kaldoja@bpe.ee

Kalle Läll
kutseline maakler
gsm 511 2835
kalle.lall@bpe.ee
www.bpe.ee

VIIS ÜHES

Ringsõpp- võtmemeister, kellassepp, silptide, kleepsude tellimine, patareide, saapalukkade vahetus. Asume Tabasalu Rimi kaubanduskeskuses.
Tel 5594 6172

Raamatupidamisteenused, majandusaasta aruanded, vanad perioodid – OÜ, KÜ, MTÜ
Info 527 3923 Moonika või moonika@erten.ee
www.erten.ee

express post

Express Post AS on alates 1998. aastast tegutsev ajakirjandusväljaannete tellimise ja kojukandega tegelev ettevõte.

Otsime HARKU valda JALGSI ja AUTOGA LEHEKANDJAJD,

kelle ülesandeks on väljaannete varahommikune (4.30-6.45) kanne. Töötasu on 3,20 EUR tund + reklaamikande tasud. Kompenseerime isikliku auto kasutamise kulud. Oma soovist palume teada anda: telefonil 617 7751 või täita CV aadressil www.expresspost.ee

Akende pesemine, hoolduskoristus, suurpuhastus, remondijärgne puhastus, vaipade masinpesemine, põrandate vahatamine, muru niitmine jne.

Kuldsed Käed
Puhastus- ja hooldusteenused

Tel/faks 661 1600, Enn 502 9295
e-post: kuldsedkaed@neti.ee
www.kuldsedkaed.ee

Vääna külas elav pere otsib lapsehoidjat-koduabist, kelle peamiseks tööülesanneteks on 1a 3k vanuse pisitüdruk hoidmine, kodu koristamine, söögitegemine, vajadusel vanema õe ja venna kooli/lasteaeda viimine ja sealt koju toomine, sisseostude tegemine. Tegemist on täistööajaga, anname kasutada sõiduauto, seega on vajalikud autojuhiloalad.
Info tel 5340 7720, 609 7463.

B Teie partner lemmiku sünnist kuni väärrika vanaduspõlveni
Tule külasta meie laopoodi Eesti suurim kaubavalik Teie lemmikule!

Aprillist avatud ka laupäeviti!
Linna parimad hinnad - alates 1 €!

Avatud E-R 9-18, L 10-15

Aadress: Tammi tee 59

Saue vald, Vatsla küla 76915.

Vaata täpsemat asukohta meie kodulehelt

www.bramham.ee

Leiad meid ka

www.facebook.com/Bosse.lemmikloomapood

Tulla võid ka koos koeraga!

tabasalu REHV

avatud 9-18

AUTOREMONT

GSM 522 8345
Kooli 2A, Tabasalu

RIIDEKAPP

AVATUD LAUPÄEVITI 10.00 - 13.00
TABASALU, RANNA TEE 2, II KORRUS

Tasuta riided, jalanõud, mänguasjad kogu perele!

Kogutud meie valla peredelt ja Norrast

OÜ Potipoiss:
korstnapühkija-pottsepatööd,
küttekehade remonttööd.

Pepe Sussen

pepe@potipoiss.ee

www.potipoiss.ee

558 8671

SUURUPISSE LOODAV LAULUKOOR DIRIGENT ELENI JUHTIMISEL

ootab oma ridadesse lauljaid,

KES TUNNEVAD RÕDMU LAULMISEST JA AKTIIVSEST SELTSIELUST!

Искра ялле-яя яя ялле-яя!

ESIMENE KOGUNEMINE REEDEL 01 APRILLIL KELL 18.00 REHE TALUS SUURUPIS

Kui soovid kaasa lüüa, siis saada kindlasti eelnevalt e-kiri annely@suurupiselts.ee või helista 5084 321 Anne-Ly.

Haljastus, müük, ehitus ja paigaldus:

- teede, haljasalade ja tiikide projekteerimine, rajamine ning aastaringne hooldus
  - kivitööd • kopatööd • konteiner- ja kallurveod • mulla müük • piirdeaiaid
  - prügimajad • mahutid • septikud ja imväljakud • lipumastid • kasvuhooned
- NB! Muruniitmine alates 0,02-0,06 EUR/m². Vaadake meie ideelahendusi, tehtud töid ning lisainfo meie tegemistest www.rkmteam.ee. Konsultatsioon ja lisainfo 5558 3483, info@rkmteam.ee

Abimees kõigil õuetöödel, RKM Team

Otsid lapsehoidjat?

www.LASTEHOID.NET

Esimene üle-eestiline lastehoidjate andmebaas nüüd avatud!

Pakud lapsehoiuteenust?